

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою

Кам'янець-Подільського національного
університету імені Івана Огієнка

28 травня 2020 р., протокол № 3

заступник голови вченої ради

О. М. Завальнюк

Введено в дію наказом в. о. ректора

Відомство освіти і науки України
» 05 2020 р., № 49-02

ПОЛОЖЕННЯ

про організацію інклюзивного навчання

в Кам'янець-Подільському національному університеті

імені Івана Огієнка

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про організацію інклюзивного навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (далі – Положення) розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», «Про вищу освіту», Порядку організації інклюзивного навчання у закладах вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 року № 635, Порядку супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших осіб з числа маломобільних груп населення в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка, затвердженого вченою радою Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка 30 травня 2018 року (протокол № 5) та введеному в дію наказом ректора 07 червня 2018 року № 36-ОД, Статуту Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція).

1.2. Положення визначає організаційні засади інклюзивного навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (далі – К-ПНУ).

1.3. У цьому Положенні терміни вживаються в такому значенні:

1) **здобувачі вищої освіти з особливими освітніми потребами** – особи з особливими освітніми потребами, які здобувають вищу освіту в К-ПНУ;

2) **інклюзивна група** – група в К-ПНУ, де поряд з іншими здобувачами вищої освіти навчається одна або більше осіб з особливими освітніми потребами.

1.4. К-ПНУ надає освітні послуги здобувачам вищої освіти на рівній основі, без дискримінації, незалежно від віку, громадянства, місця проживання, статі, кольору шкіри, соціального і майнового стану, національності, мови, походження, стану здоров'я, ставлення до релігії, наявності судимості, а також від інших обставин із застосуванням особистісно орієнтованих методів навчання та з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності всіх здобувачів вищої освіти, рекомендацій індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю (за наявності) та/або висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини (за наявності), що надається інклюзивно-ресурсним центром.

1.5. Впровадження інклюзивного навчання в К-ПНУ має на меті реалізацію права осіб з особливими освітніми потребами на здобуття якісної вищої освіти з урахуванням потреб та можливостей таких осіб.

1.6. К-ПНУ надає освітні послуги здобувачам вищої освіти з особливими освітніми потребами за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, інших не заборонених законодавством джерел.

II. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ

2.1. Організація освітнього процесу осіб з особливими освітніми потребами

2.1.1. Зарахування осіб з особливими освітніми потребами на навчання в К-ПНУ здійснюється відповідно до законодавства, Правил прийому до Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

2.1.2. Організація освітнього процесу здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами в К-ПНУ передбачає:

1) створення інклюзивного освітнього середовища; застосування принципів універсального дизайну в освітньому процесі;

2) приведення території К-ПНУ, будівель, споруд та приміщень у відповідність із вимогами державних будівельних норм, стандартів та правил. У разі, коли наявні будівлі, споруди та приміщення неможливо повністю пристосувати для потреб осіб з інвалідністю, здійснюється їх розумне пристосування з урахуванням універсального дизайну;

3) забезпечення необхідними навчально-методичними матеріалами та інформаційно-комунікаційними технологіями для організації освітнього процесу;

4) застосування в освітньому процесі найбільш прийнятних для здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами методів і способів спілкування, в тому числі української жестової мови, рельєфно-крапкового шрифту (шрифту Брайля) із залученням відповідних фахівців і науково-педагогічних працівників;

5) забезпечення доступності інформації в різних форматах (шрифт Брайля, збільшений шрифт, електронний формат та ін.).

2.1.3. Ректор К-ПНУ на підставі письмового звернення здобувача вищої освіти з особливими освітніми потребами або одного з батьків чи інших законних представників, а також індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю (за наявності), іншої документації, що підтверджує наявність в особи особливих освітніх потреб, створює інклюзивну групу.

Створення інклюзивної групи та припинення її діяльності здійснюється на підставі наказу ректора К-ПНУ.

Гранична чисельність здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами в одній групі визначається з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності таких здобувачів вищої освіти, спеціальності, пристосованості аудиторій тощо.

2.2. Група психолого-педагогічного супроводу

2.2.1. З метою організації інклюзивного навчання в К-ПНУ в межах існуючої штатної чисельності може бути створена група психолого-педагогічного супроводу.

Створення групи психолого-педагогічного супроводу та припинення її діяльності здійснюється на підставі наказу ректора К-ПНУ за поданням керівника навчального відділу.

До складу групи психолого-педагогічного супроводу входять науково-педагогічні працівники та представники адміністрації К-ПНУ, а також, за потреби, можуть бути залучені інші фахівці.

2.2.3. Група психолого-педагогічного супроводу діє на підставі Статуту Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (нова редакція) та цього Положення.

2.2.4. Основні завдання групи психолого-педагогічного супроводу:

1) співпраця зі структурними підрозділами К-ПНУ щодо організації інклюзивного навчання та забезпечення навчально-реабілітаційного супроводу здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами;

2) розробка індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти з особливими освітніми потребами, моніторинг його виконання та внесення змін до нього;

3) організація підвищення кваліфікації (підготовки) науково-педагогічних працівників К-ПНУ, соціальних працівників, волонтерів для роботи зі здобувачами вищої освіти з особливими освітніми потребами шляхом проведення лекцій, семінарів, тренінгів, засідань за круглим столом тощо;

4) консультування та методична допомога науково-педагогічним працівникам К-ПНУ щодо організації освітнього процесу здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами;

5) інформаційно-просвітницька діяльність із формування толерантного ставлення до здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами;

6) співпраця із закладами соціального захисту населення, громадськими об'єднаннями з метою провадження волонтерської діяльності, спрямованої на підтримку здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами, які навчаються в К-ПНУ.

2.2.5. Індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти з особливими освітніми потребами розробляють з його участю, з урахуванням рекомендацій індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю (за наявності) та/або висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини (за наявності), підписує такий здобувач вищої освіти та затверджує ректор К-ПНУ.

2.2.6. Співпраця групи психолого-педагогічного супроводу зі структурними підрозділами К-ПНУ щодо організації інклюзивного навчання та забезпечення навчально-реабілітаційного супроводу здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами передбачає:

1) **навчально-організаційний супровід** – допомога учасникам освітнього процесу в його організації, розробка та моніторинг виконання

індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти з особливими освітніми потребами, організація індивідуальних консультацій тощо;

2) **психолого-педагогічний (психолого-андрагогічний) супровід** – системна діяльність, яка включає надання психологічної та педагогічної допомоги здобувачам вищої освіти з особливими освітніми потребами під час освітнього процесу;

3) **соціальний супровід** – заходи зі створення умов для соціальної та соціально-побутової підтримки здобувачів вищої освіти з особливими освітніми потребами, в тому числі надання інформації та допомоги в наданні житлової площі в гуртожитку К-ПНУ, отриманні технічних засобів реабілітації, організації волонтерської допомоги для підтримки таких здобувачів вищої освіти тощо.

2.2.7. Супровід здобувача вищої освіти з особливими освітніми потребами можуть здійснювати батьки (інші законні представники) або особи, уповноважені ними, соціальні працівники (робітники), волонтери.

2.2.8. Із метою створення належних умов для забезпечення навчально-реабілітаційного супроводу в К-ПНУ можуть бути обладнані:

- 1) ресурсні кімнати;
- 2) приміщення для надання консультацій психологом;
- 3) приміщення для відпочинку, особистої гігієни, медичного обслуговування;
- 4) зали для занять з лікувальної фізкультури.

ІІІ. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

3.1. Положення про організацію інклюзивного навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка ухвалює вчена рада К-ПНУ.

Зміни та доповнення до цього Положення обговорюють на засіданні вченої ради К-ПНУ та затверджують у тому ж порядку, що й саме Положення, шляхом його викладення в новій редакції.

3.2. Положення вводять у дію наказом ректора К-ПНУ.